

منشأ بسیاری از گیاهان آپارتمانی، مناطق گرمسیری است و به همین دلیل این گیاهان به راحتی با دمای اتاق و نور محیطی سازگار می‌شوند

نکته‌هایی برای گیاهان آپارتمانی در تابستان

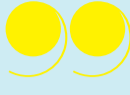
تأمین رطوبت گیاهان در فصل تابستان

نسرین تقی‌خانی

مهندس کشاورزی و مشاور نگهداری گیاهان آپارتمانی

توصیه می‌شود غبار پاشی صبح زود انجام شود تا قبل از فرا رسیدن شب، تمام رطوبت اضافی از بین برود. با این روش، احتمال درگیری گیاه با بیماری‌های قارچی را می‌توان کاهش داد. استفاده از دستگاه رطوبت ساز را هم می‌توان روشی برای تأمین رطوبت مورد نیاز گیاهان در نظر گرفت. این دستگاه‌ها بی‌سر و صدا بوده و با خاموش و روشن کردن آن، می‌توان رطوبت را برای گیاهان تأمین کرد. از طریق تنظیمات این دستگاه می‌توان در روزها یا ساعات مشخصی از روز رطوبت را برای گیاه در نظر گرفت. با در نظر گرفتن زیرگلدانی هم می‌توان رطوبت گیاه را تأمین کرد. باید زیرگلدانی با قطر حداقل دو برابر پایه گلدان و با ارتفاع حداقل ۱۰ سانتیمتر تهیه شود. سطح زیرگلدانی باید به طور یکسان با سنگریزه پر شود؛ به طوری که گلدان را بتوان روی آن قرار داد و اطمینان حاصل کرد تا خاک گلدان آب جذب نمی‌کند. در این روش آب به آرامی از زیرگلدانی تبخیر شده و فقط رطوبت محیط اطراف گیاه را افزایش می‌دهد. اشکال اصلی این روش این است که زیرگلدانی مانند استخر را که عمل کرده و می‌تواند باعث هجوم آفات به گلدان شود. تعویض زیرگلدانی و توجه به این امر، این امکان را کاهش می‌دهد. استفاده از روش دو گلدان روشی دیگر برای تأمین رطوبت است. این روش می‌تواند با حفظ زیبایی و بدون آسیب به گیاه، رطوبت مورد نیاز را تأمین کند. در این روش باید گلدان دوم حداقل ۳ تا ۵ سانتیمتر بزرگ‌تر از گلدان اصلی باشد. فضای بین این دو گلدان توسط خزہ پر می‌شود. با مرطوب کردن خزہ، می‌توان رطوبت مورد نیاز گیاه را فراهم کرد. در این روش توجه به این نکته ضروری است که باید هر دو گلدان سوراخ زهکش داشته باشند تا از تجمع آب جلوگیری کرده و احتمال هجوم آفات کاهش پیدا کند. پوشاندن گیاه با پلاستیک شفاف پس از آبیاری کامل، می‌تواند برای گیاهان حساس به رطوبت کم مناسب باشد. می‌توان با قرار دادن چند چوب در اطراف قسمت‌های رویشی گیاه از تماس پلاستیک با برگ و گل گیاه اجتناب کرد. باید توجه داشت که قسمت ابتدایی پلاستیک نباید کامل گیاه را احاطه کرده باشد چراکه تنفس گیاه دچار اختلال می‌شود.

با شروع فصل تابستان، شرایط برای نگهداری گیاهان آپارتمانی کمی دشوار می‌شود. دقت به نحوه آبیاری و تأمین رطوبت، از موارد حائز اهمیت برای حفظ شادابی گیاه است. منشأ بسیاری از گیاهان آپارتمانی، مناطق گرمسیری است و به همین دلیل این گیاهان به راحتی با دمای اتاق و نور محیطی سازگار می‌شوند. از سویی دیگر، این گیاهان به لحاظ ژنتیکی، عادت به رطوبت محیطی بالایی دارند که در فضای آپارتمان‌ها و ادارات و به طور کلی فضاهای بسته، این رطوبت تأمین نمی‌شود. برای شادابی و سرحالی گیاه و کمک به رشد بهتر گیاهان باید رطوبت مورد نیاز آنها فراهم شود. از جمله علائم کمبود رطوبت در گیاهان، قهوه‌ای شدن برگ، زردی برگ، خشک و ترد شدن برگ، ریزش جوانه‌ها قبل از باز شدن، عملکرد نامناسب جوانه‌ها حین رشد، پژمرده شدن گل‌ها قبل از باز شدن، پژمردگی برگ و شاخه گیاه و افزایش نیاز آبی گیاه است. می‌توان با روش‌هایی که در ادامه گفته می‌شود، به تأمین رطوبت مورد نیاز گیاهان آپارتمانی اقدام کرد. گیاهان آپارتمانی، به واسطه منافذ ریز برگ که در علم کشاورزی، به آنها روزنه برگ گفته می‌شود، رطوبت خود را از دست می‌دهند. در فرایندی به نام تعرق، بخار آب حاصل از آبیاری با فاصله در مجاورت گیاه قرار گرفته و رطوبت اطراف گیاه را افزایش می‌دهد. یک روش ساده برای تأمین رطوبت در گیاه، قرار دادن چندین گیاه در کنار هم است؛ به این ترتیب میزان تعرق تا حد بسیار زیادی افزایش یافته و رطوبت گیاه را تا حد قابل قبولی افزایش می‌دهد. برای حل مشکل کمبود فضا، می‌توان گلدان‌ها را بر اساس اندازه در کنار هم قرار داد. غبار پاشی یا اسپری آب روی برگ‌های گیاهان هم روشی ساده و رایج برای تأمین رطوبت گیاهان است. در این روش به کمک یک بطری اسپری ساده می‌توان آب را مستقیماً روی یافت رویشی گیاه اسپری کرد و قطرات آب به آرامی تبخیر شده و رطوبت محیطی را برای چند ساعت افزایش می‌دهد. این روش بسیار ساده است چراکه نیاز به چند مرتبه تکرار دارد چراکه رطوبت محیطی بعد از چند ساعت، کاهش می‌یابد. از آنجایی که این روش باعث تماس مستقیم قطرات آب با برگ و بدنه گیاه است، احتمال هجوم بیماری‌های آپارتمانی افزایش می‌یابد.

سررفت

همین وقت‌های حوصله سربر، فرصت رشد است معلم است و می‌گوید که مدرسه‌اش در منطقه‌ای است که اکثر بچه‌ها تک‌فرزند هستند و مطمئناً اتاق شخصی و مستقل با یک کمد پر از اسباب‌بازی هم دارند. ولی گاهی وسواس‌های مامان و پاپاهای دهه شصتی برایش عجیب است. یکی از دغدغه‌های عجیب تابستانی مامان و پاپاهای این است که بچه حوصله‌اش سر نرود. درحالی که من می‌گویم اگر موبایل دست بچه‌ها ندهیم و تلویزیون هم برای همه وقت روشن نباشد، همین وقت‌های حوصله سر بر می‌تواند فرصتی برای رشد خودآگاهی، خودراهبری و خلاقیت باشد. کجای کار ایراد دارد که بچه در این شرایط با آن همه اسباب‌بازی حوصله‌اش سر می‌رود؟ پس کارکرد کمد اسباب‌بازی چیست؟

من موافق کلاس تابستانی به خصوص از نوع ورزشی هستم اما گاهی حساسیت والدین زیاد از حد می‌شود. گاهی وقت‌ها واقعاً لازم است که بچه‌ها خودشان سرشان را گرم کنند. اینکه صرفاً برنامه فشرده‌ای بگذاریم و فکر کنیم اوضاع تحت کنترل است، لزوماً شرایط خوبی برای رشد نیست. عده‌ای از والدین جدا از علاقه فرزند، نگاه‌هایی به آینده فرزند دارند و کاسه داغ‌تر از آتش می‌شوند و ردیف‌های کلاس است که بر فرزند تحمیل می‌کنند و از این کلاس به آن کلاس می‌فرستند. عده‌ای هم که انگار نه انگار، شهریه‌ها را هم بهانه می‌کنند و می‌گویند هزینه کلاس‌های تابستانه در بخش خصوصی زیاد شده است.

از بچگی از تابستان متفر بودم

صبورا که مادر چند دختر است می‌گوید: خودم از بچگی از تابستان متفر بودم. توی گرما، رفتن به کلاس، غذای بود که با خودش ببریم اضطراب هم می‌آورد. باید کلی وسیله فنی و هنری هم با خودم حمل می‌کردم. به من اگر بود دوست داشتم روزها و شب‌های تابستان را به خواندن رمان بگذرانم، نه اینکه مادرم هر شب یادآوری کند زود بخوابم که میداد برای کلاس خواب بمانم. دوست داشتم من هم مانند یکسری از دوستانم با دوچرخه و هفت‌سنگ و گل کوچک، عصرهای بلند تابستان را سپری می‌کردم. برای همین تا زمانی که فرزندم تقاضای نداشتند، خودم حرفی برای کلاس‌های تابستانشان نمی‌زدم، هیچ وقت برنامه پشت برنامه نریختم و از این کلاس به آن کلاس سرک نکشیدم. همین که با آزمون و خطاهای درست کردن غذا و تغییر دکور در چهار دیوار بمان مشغول هستم راضی‌ام. به نظر من بچه‌ها به استراحت نیاز دارند و تابستان بهترین فرصت برای تفریح و استراحت است. میلی که در خانه سکوی پرواز نشود، کاناپه‌ای که پله سرسره نباشد، چادر نمایی که واگن قطار نشود در خانه، به هیچ دردی نمی‌خورد. به نظر من وقتی که مادری خودش وقت می‌گذارد و حوصله‌اش را دارد، حوصله کودک هم سر نمی‌رود اما خوب اگر مادری می‌بیند که وقت و توانش برای کودک کم است و گاهی حوصله کودک سر می‌رود بهترین راه مفید کردن وقت کودک با کلاس‌های مورد علاقه‌اش است.

درست است که این روزها نمی‌توان بچه‌ها را مانند دهه‌های قبل سرگرم کرد اما بچه‌های امروز به خصوص نوجوان‌ها به تفریحات متفاوت‌تری برای سرگرم شدن نیاز دارند.

یکسری کودکان به خاطر عملکرد خنثی‌ای که پدر و مادرشان در تعطیلات تابستان دارند خیلی زود پژمرده می‌شوند. یکسری هم از آن طرف بام افتاده‌اند و کودکانشان دیگر فرصتی برای استراحت ذهنی ندارند.

الان هم رقابت بین مؤسسات خصوصی برای کلاس‌های تابستانه آنقدر بالاست که انگار خانواده‌ها هر جایی که لاکچری‌تر هستند را می‌پسندند و هزینه می‌کنند.

نمی‌خواهم بچه‌ام انیشتین بشود

نیکی مادر دو دختر می‌گوید: آموزش و بازی هدفمند از همان بدو تولد برای من دغدغه بوده. نه از آن دغدغه‌ها که دلم بخواد بچه‌ام انیشتین باشد. از آن دغدغه‌هایی که مطمئن شوم بستر رشد آن چیزی که باعث شادی درونی‌اش می‌شود را در حد توانم برایش ایجاد کنم. حالا چه نویسنده، چه دانشمند، چه مهندس، چه خیاط و چه عکاس. کودکان ما خلاق به دنیا آمده‌اند اگر ما به عنوان والد چیزی از خلاقیت در آنها باقی بگذاریم. خلاقیت، آموزش دادنی نیست، تقویت کردنی است. من به عنوان مادر با ایجاد محیط زیسته غنی، نقش زیادی در تقویت خلاقیت فرزندم دارم، مخصوصاً در تابستان. زندگی ویرجینیا ولف که نویسنده مشهوری هست را حتماً خوانده‌اید که در ۹ سالگی در خانه، نشریه تهیه می‌کرد. خواننده‌های نشریه‌اش هم فقط خانواده‌اش بودند. خانواده‌اش از تولد تا ۹ سالگی در ویرجینیا چه چیزی دیدند و چه چیزی را برانگیختند که تا ۴ سال هر هفته نشستند و خواندند و تشویق کردند؟ پس ما می‌توانیم انتخاب‌های مؤثرتری برای از بین رفتن خلاقیت کودکمان داشته باشیم و تابستان هم برای ما بهترین وقت است.

دوران کودکی خودم، ما هیچ وقت پول رفتن به کلاس‌های مختلف را هم نداشتیم درحالی که من واقعاً عاشق یادگیری خیلی چیزها بودم که نمی‌توانستم هزینه‌اش را بدهم که هنوز حسرت بعضی‌هايش مانده. برای همین برای رسیدن به برنامه‌های کلاسی دخترم خیلی پرس‌وجو داشتم. دخترم از هفت سالگی عاشق ساز زدن بود و الان سه سال است که دف و سنتور را بخوبی می‌نوازد. تمرین‌های جدی‌اش را در تابستان‌ها شروع می‌کند و همین برای ما کافی است.

برای حال خوب، باید فضای امنی داشت فاطمه مادر یوسف می‌گوید: این روزهای کسدر تابستان که کسی جز ما مادران، میزبان غیرطبیعی بودن طولانی‌بودنش را درک نمی‌کند، ما هم به دنبال کلاس‌هایی هستیم که برکت تابستان را برای فرزندمان بیشتر کنیم. به فرض هم سلیقه‌ی بزرگ‌ارکننده محترم، یا زمانش برایمان مناسب نیست یا شهریه‌اش در توانمان نیست. برای همین بعدش به خودم می‌گویم که قدم‌زدن در این شهر بهترین کارگاه برای فرزندم است. تبلی نکن و برنامه‌ریز خلاق باش.

هرچقدر که گروه ۵+۱ در مذاکرات هسته‌ای موفق بودند، ما هم در مذاکرات برنامه‌های تابستانی با پسر موقت بودیم. مدتی است که در حال مذاکره هستیم و جلسه خانوادگی می‌گذاریم. پسر برای سرپرستی و نگهداری از چند خرگوش و لاک‌پشت و مرغ عشق و ماهی در خانه دلیل می‌آورد و ما بعد از چند تجربه ناموفق از نگهداری از اینها با دلایل قانع‌کننده رد می‌کنیم.

فعالاً پسر بزرگ‌ترم به کلاس فوتبال می‌رود و اصلاً همین که من دو ساعتی را خانه نیستم و می‌توانم دو ساعت از تماشايش در زمین چمن لذت ببرم ارزشمند است.

مهم است که شهرمان فضای تفریحی خوبی داشته باشد تا بتوانیم در این برنامه‌ریزی موفق باشیم. برای حال خوب، باید فضای امنی داشت. فضای امن را برای ما خانواده‌ها بیشتر کنید.

کاش کارگاهی باز می‌شد که بچه‌ها در آنجا دو سه ماه کار می‌کردند، و هر چند وقت، یکی را امتحان می‌کردند از نجاری و آهنگری گرفته تا کارمندی که به این شکل بتوانند کار مورد علاقه خود را سریع‌تر پیدا کنند

برای حل مشکل کمبود فضا، می‌توان گلدان‌ها را بر اساس اندازه در کنار هم قرار داد غبار پاشی یا اسپری آب روی برگ‌های گیاهان هم روشی ساده و رایج برای تأمین رطوبت گیاهان است. در این روش به کمک یک بطری اسپری ساده می‌توان آب را مستقیماً روی یافت رویشی گیاه اسپری کرد و قطرات آب به آرامی تبخیر شده و رطوبت محیطی را برای چند ساعت افزایش می‌دهد.